

Leysasøla 4,00 kr.
54. árgangur

SOSIALURIN

frælsi
javnadur — bróðralag

Nr. 31 — Leygardagur 25. apríl 1981

Landssjúkrahúsið fær ekki pening til neyðug tól:

Snævurskygdir politik- arar vilja spara — kost- ar ístaðin samfelagn- um nógvan pening

Føroyska samfelagið kann spara bæði pening, stríð og møgulega eisini mannalív, um Landssjúkrahúsið í dag átti nøkur av teimum tólum, sum líknandi sjúkrahús hava til taks aðrastaðni. Eitt av hesum tólum er eitt sonevnt GAMMAKAMERA. Við tí kunnu vit finna fram til álvarsligar sjúkur í líkaminum og tað kann siga okkum, hvussu álvarssamar hesar sjúkur eru.

Nú hevur so Føroya Felag Mót Krabbameini latið Landssjúkrahúsinum 150.000 kr. til at keypa eitt GAMMAKAMERA frá Ríkishospitalinum í Keypmannahavn. Í lötuni liggur málið í Landsstýrinum til endaliga viðgerð. Tað skal nevniliga eisini jústast peningur til ein hálvan laborant aftrat, um tólið skal kunna nýtast í Føroyum.

tað strálir út, sum síðani verða registreraðar á Gammatólinum. Sanna Dahl Niclasen sigur viðari, at tá tey eru kunnug við eina sjúku, og hvussu nógvan hon hevur breitt seg, tá kunnu tey nógva betur avgera, hvørja viðgerð sjúklingurin skal hava.

Í dag verða hesar kanningar gjørdar við vanligari röntgen, ella vera sjúklingarnir sendir til Danmarkar at kannast. Vansin við röntgen er bert tann, at tað í summum førum tekur longri tíð at finna fram til, hvar sjúkan situr og um hon hevur breitt seg. Harafturat kemur, at röntgen ikki sleppur so væl til alla staðni í líkaminum. T. d. er trupult at fáa nóg neyvar röntgenmyndir av livrini.

Stóran týðning

Vit hava vent okkum til Sanna Dahl Niclasen, yvirlækna á röntgendeildini á Landssjúkrahúsinum og spurt hana, hvussu stóran týðning tað hevur, at tey nú fáa hetta Gammatólið.

Hon sigur til tað, at tey hava í eina tíð vist á, hvussu týðandi tað er, at hetta tólið er í Føroyum.

Við Gammakameranum kann ein nevniliga finna fram til, hvar ein óndartað sjúka situr, og hvussu víða hon hevur breitt seg í líkaminum.

Tólið virkar á tann hátt, at eitt ávíst evni verður sprænt inn í blóðreinslið. Tá hetta evnið so kemur í samband við ein sjúkan part í líkaminum sendir

Senda »allar« blóð- royndir av landinum

Sanna Dahl Niclasen visir eisini á, at í dag verða allar blóðroyndir frá t. d. skjoldbróskkertlinum sendar til Danmarkar at kannast. Hetta kann ikki gerast í Føroyum. Við

Gammatólinum verður ikki neyðugt at senda blóðroyndir avstað.

Tað visir seg, at tað er møguleiki at spara nógvan pening í longdini, um nevnda tól nú verður sett upp á Landssjúkrahúsinum. Bert í fjór kostaði tað Landssjúkrahúsinum meira enn 300.000 kr. at senda hesar blóðroyndir avstað. Síðani kemur tað aftrat, sum tað kostar at senda fólk av landinum til kanningar í samband við krabbamein og aðrar líkandi sjúkur.

Ultraljóðtöl

Vit spurdu síðani Sanna Dahl Niclasen, hvussu stóran tørvur tað er á einum ULTRA-ljóðtöli.

Til hetta sigur hon, at tey á Landssjúkrahúsinum hesi seinastu árin hava biðið um pening til eitt tilíkt tól men hava bert fingið avslag. Tólið kostar umleið 500.000 kr. og hevur stóran týðning fyri at finna fram til sjúkur. Tað virkar á sama hátt sum eitt vanligt ekkolodd. Ljóðbylgjur verða sendar gjøgnum líkamið og kunnu eins og röntgen vísa á sjúkur og sjúkutekin. Royndir hava verið

Yngru lækarnir í Danmark

hóttat við verkfalli:

Men føroysku læknarnir fara ikki í verkfall

Naggatødn er komin í samráðingarnar um nýggjan lønar- og arbeiðssáttmála millum felagið hjá teimum yngru læknunum, FAYL, og amtsráðini.

Higartil hava læknar á sjúkrahúsum kring alt Danmark lagt arbeiði niður einstakar dagar. Hesir arbeiðssteðgirnir eru óløgligir, og FAYL hevur rátt frá teimum, men frá 11. mai hevur FAYL boðað frá verkfalli.

Harafturat hevur mótparturin, amtsráðini, sent út fráboðan um verkban.

Men hvørki verkfallið ella verkbaniið koma at raka føroysku sjúkrahúsin, upplýsir formaðurin fyri yngru læknarnar í Føroyum, Sölvi Winther Olsen. Tað sama ger seg galandi í Grønlandi.

tvær ferðirnar, í 1977 og 79, eru sáttmálarnir framlongdir við lóg.

Tað, sum nú fyriliggur og sum var við at koma í gjøgnum, eru fyri so vilt bert ynskini hjá arbeiðsgevararnum.

Samrátt verður bæði um generell krøv, ið fevna um lønarviðurskipti og spesiell krøv, ið fevna um tænastu og arbeiðsviðurskipti. Tað er Akademikernes Centralorganisation, AC, sum samráðist um tey generellu krøvini fyri læknarnar eins og fyri nógvar aðrar starvsbólkar.

Úrslitini, sum higartil eru rokkin í hesum samráðingunum, samsvara við lønarvoksturinn hjá øðrum bólum, og eru tí góðtíkin, men tá samráðingarnar millum FAYL og amtini um tey spesiellu krøvini hava fort til afturstig fyri læknarnar, er stigur komin í.

beidslagið hjá læknunum leggjast fullkomiliga um. Føstu vaktirnar koma at liggja spjaddar um alt samdøgrið.

Eitt slíkt arbeiðslag fær avleiðingar fyri útbúgvina hjá teimum yngru læknunum, visir Sölvi Winther Olsen á.

Hóast læknarnir hava lokið prógv, er neyðugt at teir støðugt útbúgva seg eftir meistarlæruprinsippinum.

Og sambært tí ætlaða arbeiðslagnum koma teir yngru læknarnir ov litið í samband við teir eldru læknarnar og yvirlæknarnar.

Harafturat førir hetta arbeiðslagið til munandi lønarniðurskurð hjá teimum yngru læknunum.

Orsøkin til hesi krøvini er at fáa fleiri av teimum umleið 600 arbeiðsleysu læknunum í arbeiði. Men Sölvi Winther Olsen sigur, at tað eru ongar váttanir fyri, at fleiri koma í arbeiði.

Tað eru umleið 25 »yngrir læknar« í Føroyum. Hesir eru limir í FAYL og eru umboðaðir í leiðsluni.

Góðtaka lønar- úrslitini

Sáttmálarnir hjá yngru læknunum eru tvey-ára sáttmálur. Seinastu

Avleiðing fyri útbúgvina

Sambært ynskjunum hjá mótpartinum skal ar-

gjørdar við hesum tóli í 16 ár, og tað visir seg ikki at hava nakrar vandamiklar fylgjur fyri líkamiið — harafturimóti er röntgen ikki sørt vandamikið.

Ultraljóðtölið verður eisini nógva brúkt í samband við barnakonur. Tað kann siga okkum, hvussu stórt barnið verður, um nakað er galið við barninum, og um tað er livandi ella deytt.

Sparing í longdini

— Metir tú, at tvey tilíkt tól kunnu vera ein sparing fyri samfelagið í longdini? — Tað meti eg avgjørt. Eisini tí, at vit kunnu fáa tólini fyri biligan penga nú. Ikki bert spara vit pengar í longdini, men vit skapa størri trygd hjá bæði læknunum, sjúkra-

systrum og sjúklingum um fyri, at tann viðgerð, sum verður givin, er tann rætta. Eisini sleppa sjúklingar tá undan at fáa sál-arligar trupulleikar at skula fara av landinum til kanningar, sum annars kundu verið gjørdar í Føroyum, endar Sanna Dahl Niclasen.

Restorffs

Bryggjari

svarar frá 8.00-5.00
tlf. 14728

Politiskur fundur á Sandi

Sunnukvøldið kl. 8 skipar Sandoyar Sýslu Javnaðarfelag fyri politiskum fundi í Ungmannafelagshúsinum á Sandi.

Atli Dam og Tórálvur Mohr Olsen lögtingsmenn halda røður.

Aftaná verður kaffi og burturlutan. Øll javnaðaráhugaði eru vælkomin.

Nevndin